

Nieuwsbrief INS Updates - Nummer 14, 2016

Nummer 14, 2016

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. H.J. de Kloe, mr. E. Ayerdem, mr. R.J.H. Berghuis, mr. J.O. Bijloo, mr. S.J. van den Boogert, mr. H. Boven, mr. A.D. van Dalen, mr. J. van den Dolder, mr. N. Gamliël, mr. C.M.A. Knoben, mr. I.F.M. Lakwijk, mr. K.C.S. Meekes, mr. A.M.H. Nolte, mr. J.E. van Nuland, mr. W.P.IJ. Overgoor, mr. B.S. Pronk, mr. dr. S. Renssen, mr. D.R.C. Smit, mr. W.T.N. Vlasveld, mr. J.H.M. van de Wiel en mr. S. Zonneveld.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:5219](#) 27-06-2016

X/Dekker q.q. c.s.

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:4700](#) 14-06-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:2264](#) 17-03-2016

Megalim/De Veenbloem

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:3579](#) 15-06-2016

Curator/ Bestuurder

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:3290](#) 25-05-2016

Curator/Voormalig bestuurder verpakkingsmiddelenbedrijf

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2016:2817](#) 13-04-2016

Verkoper/Poolse Curator

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2016:5346](#) 23-03-2016

Pearson/curator Libridis

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2015:6440](#) 25-11-2015

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2015:4964](#) 28-10-2015

Schuring q.q./Renneborgh

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2016:2343](#) 22-06-2016

UWV / CNV

RECHTSPRAAK

X/Dekker q.q. c.s.

De curator in de faillissementen van vennootschappen uit de Lips groep, en de curatoren in het faillissement van de heer Lips, hebben met succes faillietverklaring van een (vermoedelijk gelieerde) vennootschap verzocht. Tegen faillietverklaring is hoger beroep ingesteld. Het hof oordeelt onder meer dat als het centrum van voornaamste belangen in de zin van artikel 3 Insolventieverordening buiten de EU gelegen is, de Insolventieverordening niet van toepassing is en teruggevallen moet worden op de bepalingen van nationale wetgeving. Nu de statutaire zetel van de schuldenaar in Nederland is gelegen, is de Nederlandse rechter bevoegd op grond van de Faillissementswet, ook als het centrum van voornaamste belangen in Dubai zou liggen.

Curator Dekker in het faillissement van een aantal vennootschappen uit de Lips groep, en curatoren Schreurs en Stadig in het faillissement van de heer G.F.J. Lips, hebben faillietverklaring van een vennootschap verzocht, vermoedelijk een vennootschap uit of gelieerd aan de Lips groep. De vennootschap verweert zich, onder meer door te stellen dat haar centrum van voornaamste belangen in Dubai zou liggen en niet in Nederland, en de Nederlandse rechter dus niet bevoegd zou zijn, en dat er geen sprake zou zijn van een toestand van hebben opgehouden te betalen. De rechtbank heeft de vennootschap failliet verklaard.

Het hof oordeelt dat het niet uitmaakt of het centrum van voornaamste belangen in de zin van artikel 3 Insolventieverordening in Nederland of in Dubai gelegen is. In beide gevallen is de Nederlandse rechter in dit geval bevoegd, omdat de statutaire zetel in Nederland gelegen is. Immers, indien het centrum van voornaamste belangen in Dubai gelegen is, is de Insolventieverordening niet van toepassing. Anders dan de schuldenaar aanvoert, volgt niet uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 16 januari 2014 (C-328/12)

(*Schmid/Hertel*) dat de Insolventieverordening ook van toepassing is als het centrum van voornaamste belangen buiten de EU gelegen is. Teruggevallen moet dan worden op de nationale wetgeving, die de rechtbank van de woonplaats van de schuldenaar bevoegd verklaart. Nu de schuldenaar haar statutaire zetel in Nederland heeft, is de Nederlandse rechter dus ook dan bevoegd.

De stelling dat geen sprake zou zijn van een toestand van te hebben opgehouden te betalen, verwerpt het hof. Summierlijk is gebleken van vorderingen van de curatoren op de schuldenaar.

Ook heeft de schuldenaar verzocht een andere curator dan mr. Dekker aan te stellen, omdat die tegenstrijdige belangen zou hebben. Het hof ziet, mede omdat een medecurator is aangesteld, niet in dat dit geboden zou zijn, en geeft overigens ook aan dat het hof hier niet toe bevoegd zou zijn, nu geen hoger beroep openstaat tegen de beslissing tot aanstelling van een curator.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:5219

Zaaknummer: 200.191.955

Rechters: L.J.P. de Kerpel-van Poel, mr. drs. F.J.P. Lock en P.M.F. Schreurs

Advocaten: F. Ortiz Aldana, A.C. van Schaick, J.H.B. Crucq, L.C. Kapper en J.W.P. Tulfer

Wetsartikelen: 3 InsVo

RECHTSPRAAK

UWV / CNV

Het UWV hoeft niet de advocaatkosten die CNV Vakmensen heeft gemaakt bij het aanvragen van het faillissement van een werkgever over te nemen, nu daar geen wettelijke verplichting toe bestaat op grond van de Werkloosheidswet. Ook het eigen buitenwettelijke begunstigingsbeleid van het UWV zelf leidt niet tot een dergelijke verplichting.

CNV Vakmensen, een vakbond, heeft het UWV verzocht haar advocaatkosten voor het aanvragen van het faillissement van een werkgever namens een aantal werknemers te vergoeden. Het UWV heeft wel een aantal andere kosten vergoed (uittreksel KvK, deurwaarderskosten en griffierechten) maar niet de advocaatkosten. Volgens het UWV is het UWV alleen verplicht kosten over te nemen als het civielrechtelijk vaststaat dat werkgeefster deze kosten verschuldigd is aan de werknemer (art. 67 WW). De CRvB laat in het midden of de werknemer hier een dergelijke vordering op de failliete werkgever zou hebben voor de advocaatkosten. CNV procedeert hier op eigen titel. Het feit dat CNV geen werknemer is, maakt reeds dat werkgeefster haar niets verschuldigd is en het UWV dus ook geen vordering hoeft over te nemen. Dat het UWV het beleid hanteert bepaalde kosten wel over te nemen, maakt voorts niet dat het ook de advocaatkosten hier moet overnemen. Dergelijk buitenwettelijk begunstigend beleid dient terughoudend te worden getoetst volgens de CRvB. Voldoende is dat dergelijk beleid consistent wordt uitgevoerd.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 22-06-2016

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2016:2343

Zaaknummer: 14-6954 WW

Rechters: H.G. Rottier, C.C.W. Lange en G.A.J. van den Hurk

Advocaten: F. von Werdmüller Elgg en A.M.M. Schalkwijk

Wetsartikelen: 67 WW

RECHTSPRAAK

Curator/ Bestuurder

Dat bestuurder mogelijk meer administratie in haar bezit heeft dan zij op bevel van de rechtbank overlegt, betekent niet zonder meer dat de bestuurder haar boekhoudplicht schendt.

De Rechtbank Gelderland heeft in eerder vonnis de bestuurder van de failliet, ex artikel 22 Rv, bevolen de bij haar in bezit zijnde administratie over te leggen. Naar aanleiding hiervan heeft zij een USB-Stick met daarop (een gedeelte van de) administratie overgelegd.

De curator stelt zich op het standpunt dat de bestuurder haar boekhoudplicht voortvloeiend uit artikel 2:10 BW heeft geschonden. Op basis hiervan stelt hij de bestuurder op grond van artikel 2:248 BW aansprakelijk voor het faillissementstekort.

Aan de boekhoudplicht is voldaan indien de boekhouding van een zodanig niveau is dat men snel inzicht kan krijgen in de debiteuren- en crediteurenpositie en dat deze posities en de stand van de liquiditeiten, gezien de aard en omvang van de onderneming, een redelijk inzicht geven in de vermogenspositie (*Brens q.q./Sarper*, ECLI:NL:HR:1993:ZCo994).

Volgens de rechtbank lag het, gelet op artikel 150 Rv, op de weg van de curator nader te bewijzen dat de overgelegde informatie niet afdoende was om aan de boekhoudplicht te voldoen. De rechtbank concludeert dat de curator dit heeft nagelaten. Het feit dat er mogelijk meer boekhouding bij de bestuurder beschikbaar is dan dat zij heeft overgelegd of dat de wel overgelegde administratie bij de curator nadere vragen oproept, maakt niet dat aan de boekhoudplicht niet voldaan is.

De stelling van de curator dat er geen overeenkomsten met zustervennootschappen zijn overgelegd en dat hij daardoor niet weet of dergelijke overeenkomsten zijn gesloten wordt (logischerwijs) verworpen. De rechtbank wijst de vordering van de curator af.

Van de boekhoudplicht moet naar het oordeel van de rechtbank de inlichtingenplicht, ex artikel 106 jo. 105 Faillissementswet, worden onderscheiden. Deze plicht rust op bestuurders van een failliete rechtspersoon en zou volgens de rechtbank soelaas kunnen bieden in

situaties waarin de overgelegde administratie vragen oproept. De geëigende weg is dan de opgekomen vragen voor te leggen aan de bestuurder en zo nodig een faillissementsverhoor door de rechter-commissaris verzoeken.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 15-06-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:3579

Zaaknummer: 286784

Rechters: G.J. Meijer, N.W. Huijgen en M.A.M. Vaessen

Advocaten: A.F.Th.M. Heutink

Wetsartikelen: 2:10 BW

RECHTSPRAAK

Naar analogie van de vaste rechtspraak ten aanzien van hoger beroep en cassatie, oordeelt het hof dat alleen de curator verzet in kan stellen tegen een verstekvonnis waarin de failliet voor faillietverklaring is veroordeeld tot betaling aan een schuldeiser.

Appellant in deze procedure is op 17 december 2013 failliet verklaard. Op 20 maart 2013 was hij door de rechtbank veroordeeld bij verstek tot betaling van een bedrag van bijna veertigduizend euro. Pas na zijn faillissement heeft hij daar verzet tegen ingesteld. De rechtbank heeft hem niet-ontvankelijk verklaard in zijn vordering. Het hof komt tot dezelfde conclusie. De centrale vraag is wie verzet mag instellen na faillietverklaring, de curator, de appellant, of beiden. Het hof komt naar analogie van de vaste rechtspraak ten aanzien van het instellen van hoger beroep of cassatie na faillissement (HR 9 september 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1440, *Latham/Schaufele q.q. en The Mill Resort*; HR 16 januari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH0070, *Wertenbroek q.q./Erven van Vlerken*; HR 23 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8092, *Dekker q.q./Van Schijndel*), tot de conclusie dat alleen de curator bevoegd is verzet in te stellen.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:4700

Zaaknummer: 200.160.439/01

Rechters: L. Janse, B.J.H. Hofstee en J.H. Kuiper

Advocaten: G.J. van Kammen en A.C. Winter

Wetsartikelen: 29 Fw

RECHTSPRAAK

Megalim/De Veenbloem

De pandhouder is niet bevoegd het faillissement van de debiteur van de verpande vordering aan te vragen, ook niet na mededeling van het pandrecht.

Diamond Invest B.V. heeft aan De Veenbloem bedrijfsruimte verhuurd en heeft wegens een huurachterstand een vordering van € 11.000. Megalim heeft een pandrecht op die vordering en heeft daarvan mededeling gedaan aan De Veenbloem. Megalim heeft als inningsbevoegde pandhouder het faillissement van De Veenbloem aangevraagd. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen.

Het hof overweegt (met verwijzing naar HR 21 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:415) dat de pandgever schuldeiser is en blijft, ondanks het feit dat na mededeling van de verpanding de pandhouder inningsbevoegd is. De pandhouder heeft geen vorderingsrecht op de schuldenaar van de verpande vordering, maar enkel de bevoegdheden uit artikel 3:246 lid 1 en 2 BW. De bevoegdheid tot het aanvragen van het faillissement van de schuldenaar van de verpande vordering behoort niet tot die bevoegdheden. Deze bevoegdheid blijft bij pandgever/schuldeiser. Megalim kan dus niet het faillissement van De Veenbloem aanvragen.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-03-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:2264

Zaaknummer: 200.185.409/01

Rechters: I. Tubben, K.M. Makkinga en E.F. Groot

Advocaten: J. Knotter en J. Bolt

Wetsartikelen: 3:246 BW

RECHTSPRAAK

Schuring q.q./Renneborgh

Bestuurders wordt opgedragen te bewijzen dat de verhoogde management- en administratiekosten die zij berekend hebben vlak voor faillissement, geen ongeoorloofde onttrekking betreffen. Als zij daar niet in slagen, kan de bestuurders een ernstig verwijt worden gemaakt.

Renneborgh Beheer was enig aandeelhouder en bestuurder van Bouwmarkt Scheemda B.V. Gedaagde 2 is enig aandeelhouder en bestuurder van Renneborgh Beheer. Bouwmarkt Scheemda is in mei 2013 failliet verklaard, met benoeming van Schuring tot curator. Schuring stelt de Renneborgh en gedaagde 2 als (indirect) bestuurders aansprakelijk, primair voor het faillissementstekort (art. 2:248 BW) en subsidiair wegens ongeoorloofde vermogensonttrekkingen (art. 2:9 en 6:162 BW). Het beroep op artikel 2:248 BW slaagt niet, omdat het beweerdelijk onjuiste gedrag van de bestuurders geen oorzaak van het faillissement is geweest. Rond de aansprakelijkheidsgronden van artikel 2:9 en 6:162 BW spitst het debat zich toe op de vraag of sprake is van een voldoende ernstig verwijt aan de zijde van de bestuurders. Hun wordt door de curator verweten dat de aan Renneborgh door Bouwmarkt Scheemda verschuldigde administratiekosten en managementfees richting het faillissement flink opliepen, terwijl daar geen duidelijke rechtvaardiging voor aanwezig was. De rechtbank oordeelt dat als niet vastgesteld kan worden dat deze posten terecht waren, er dus sprake is van ongeoorloofde onttrekkingen en daarmee een ernstig verwijt. Renneborgh en gedaagde 2 worden toegelaten tot bewijs van hun stelling dat de onttrekkingen wel terecht waren.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 28-10-2015

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2015:4964

Zaaknummer: C/19/107504 / HA ZA 14-232

Rechters: S.M. Schothorst, J. de Vroome en M.B.W. Venema

Advocaten: F. Elema en A.J. Weltering

Wetsartikelen: 2:9 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Pearson/curator Libridis

De curator heeft een fout gemaakt door een instructie van een van de leveranciers van de failliete vennootschap niet goed te verwerken, waardoor in tegenstelling tot de instructie een partij boeken is vernietigd. De rechtbank oordeelt dat de curator hiervan geen voldoende ernstig persoonlijk verwijt kan worden gemaakt. De gevorderde persoonlijke aansprakelijkheid van de curator wordt afgewezen.

Boekengroothandel Libridis is failliet gegaan. De curator heeft de boekleveranciers aangeschreven en hun de keuze geboden de boeken op te halen dan wel te laten vernietigen tegen een kleine vergoeding per boek, dan wel afstand te doen van de boeken. Pearson Benelux B.V. heeft via het opgestelde antwoordformulier laten weten haar boeken te willen ophalen. Pearson Assessment, niet door de curator aangeschreven, geeft per e-mail eveneens door dat zij haar boeken wil ophalen. De curator geeft – ten onrechte – aan Pearson Assessment door dat hij hun keuze zal veranderen van ophalen in vernietigen. Naar aanleiding van de e-mail van Pearson Assessment wordt abusievelijk de keuze van Pearson Benelux B.V. in de administratie door een faillissementsmedewerker gewijzigd van teruggeven naar vernietigen. De boeken worden vernietigd. Deze faillissementsmedewerker ontdekt de vergissing na een e-mailwisseling met Pearson Assessment over het niet betalen van de factuur voor het vernietigen van de boeken. Pearson Benelux B.V. stelt de curator persoonlijk aansprakelijk voor de door haar dientengevolge geleden schade.

De rechtbank oordeelt dat voor het aannemen van persoonlijke aansprakelijkheid van een curator een bijzondere norm geldt die meebrengt dat hij minder snel persoonlijk aansprakelijk zal zijn dan in hoedanigheid. Hij moet handelen zoals in redelijkheid mag worden verlangd van een over voldoende inzicht en ervaring beschikkende curator die zijn taak met nauwgezetheid en inzet verricht (de Maclou-norm). Wil hij persoonlijk aansprakelijk zijn dan moet hem een voldoende ernstig verwijt gemaakt kunnen worden wat betekent dat hij gehandeld heeft terwijl hij het onjuiste van zijn handelen inzag dan wel redelijkerwijze

behoorde in te zien (HR 16 december 2011, ECLI:NL:2011:BU4204).

In onderhavige zaak is er naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van persoonlijke aansprakelijkheid. De curator behoefde niet te voorzien dat een leverancier, die niet door hem was aangeschreven, toch een keus zou doorgeven, laat staan dat die leverancier een naam had die makkelijk verward zou kunnen worden met een leverancier die wel was aangeschreven. Weliswaar heeft hij de instructie van Pearson Assessment verkeerd opgenomen, maar in principe heeft hij het risico voor een zodanige fout afgedekt door de te verrichten handeling aan de aanvrager te bevestigen. Hierop heeft hij echter ongelukkigerwijs geen reactie meer ontvangen.

V. Terlouw, juli 2016

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 23-03-2016

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2016:5346

Zaaknummer: C/03/209967/HAZA15-472

Rechters: G.M. Drenth

Advocaten: I.M.C.A. Reinders Folmer en D. Knottenbelt

RECHTSPRAAK

Wet overgang onderneming is niet van toepassing in faillissement (art. 7:666 BW). De voorzieningenrechter ziet geen reden van die hoofdregel af te wijken, ook niet omdat de beschermingsregels van de wet overgang onderneming in dit specifieke geval niet negatief uitpakken voor de werknemer.

De werknemer was in dienst van de vader van zijn huidige werkgever, die de inventaris en de onderneming (een garagebedrijf) heeft overgedragen aan zijn zoon, een dag na zijn faillissement. De vraag die aan de voorzieningenrechter voorligt, is of de zoon is gebonden aan de arbeidsovereenkomst die geldt tussen de werknemer en de vader. Gezien artikel 7:666 BW gaan arbeidsovereenkomsten in beginsel niet mee over op de verkrijger van de onderneming als de onderneming in faillissement is verkregen. Hier is er enige discussie over de vraag of dit moment hier voor het faillissement van de vader lag of pas in faillissement. De voorzieningenrechter acht het aannemelijk dat dit pas in faillissement is gebeurd, omdat toen de inventaris is overgedragen aan de zoon.

Voorts gaat de voorzieningenrechter uitgebreid in op de ratio van artikel 7:666 BW. Hoewel artikel 7:666 BW uiteindelijk is gericht op behoud van werkgelegenheid, doordat door het niet hoeven overnemen van alle werknemers er voor sommige werknemers ten minste werkgelegenheid behouden kan worden, waar een doorstart met alle werknemers niet haalbaar was geweest, betekent dit volgens de kantonrechter niet dat artikel 7:666 BW alleen toegepast mag worden in gevallen waarin dat beter uitpakt voor de werkgelegenheid.

A.L. Jonkers, juli 2016

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 25-11-2015

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2015:6440

Zaaknummer: 4419871 \ VV EXPL 15-97

Rechters: C.J.R. de Locht

Advocaten: J.S. Mennega en P. Koops

Wetsartikelen: 7:666 BW

RECHTSPRAAK

Curator/Voormalig bestuurder verpakkingsmiddelenbedrijf

Bestuurder aansprakelijk voor faillissementstekort. De eventuele aanwezigheid van een feitelijke bestuurder doet hier niets aan af.

Curator vordert een verklaring voor recht dat gedaagde haar taak als bestuurder onbehoorlijk heeft vervuld en daarom aansprakelijk is voor het faillissementstekort.

De failliete vennootschap, een verpakkingsbedrijf, zou vanaf 1 april 2014 onverantwoord grote bestellingen bij leveranciers hebben gedaan en deze onbetaald hebben gelaten. Dit is niet gemotiveerd betwist en de bestelde goederen, waaronder voor meer dan €25.000 aan Heineken bier, zijn inmiddels verdwenen. Wanneer willens en wetens namens een vennootschap bestellingen worden geplaatst terwijl duidelijk is dat die niet betaald zullen kunnen worden, is dat naar het oordeel van de rechtbank zonder meer een vorm van onbehoorlijk bestuur. Voorzienbaar is dat dergelijke handelingen tot de insolventie van de vennootschap zullen leiden. De rechtbank spreekt (toepasselijk) over het gebruik van de vennootschap als dekmantel voor 'flessentrekkerij'.

Gedaagde stelt zich op het standpunt niet bij de discutabele bestellingen betrokken te zijn geweest. Zij zou de onderneming al voordat de bestellingen plaatsvonden feitelijk hebben overgedragen en sindsdien geen bestuurder meer zijn geweest. Officieel is de vennootschap pas op 4 augustus 2014 per notariële akte overgedragen.

De rechtbank verwerpt het verweer van gedaagde. Op grond van artikel 2:11 BW was zij tot 4 augustus 2014 aan te merken als bestuurder in de zin van artikel 2:248 BW. De in lid 7 van artikel 2:248 BW opgenomen uitbreiding van aansprakelijkheid naar de feitelijke beleidsbepaler, ontslaat de formele bestuurder niet van diens verantwoordelijkheid.

De formele bestuurder kan slechts met een beroep op artikel 2:248 lid 3 BW trachten aan aansprakelijkheid te ontkomen. Nog afgezien van het feit dat deze bepaling blijkens de wetsgeschiedenis slechts is bedoeld als disculpatieregeling ten opzichte van andere (formele) bestuurders, hetgeen hier niet aan de orde is, heeft volgens de rechtbank verder te gelden dat voor een geslaagd beroep op deze bepaling zal moeten komen vast te staan dat de

onbehoorlijke taakvervulling niet aan de betreffende bestuurder is te wijten en dat deze bestuurder niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Uit het verweer van gedaagde volgt volgens de rechtbank niet dat zij hieraan heeft voldaan.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 25-05-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:3290

Zaaknummer: 290219

Rechters: M.A.M. Vaessen

Wetsartikelen: 2:248 BW

RECHTSPRAAK

Verkoper/Poolse Curator

Nederlandse rechter acht zich op grond van de herschikte EEX-Verordening bevoegd een verklaring voor recht af te geven met betrekking tot een eigendomsvoorbehoud op een volièresysteem geleverd aan een, inmiddels failliete, Poolse koper.

Een Nederlandse verkoper verkoopt een volièresysteem voor leghennen onder eigendomsvoorbehoud aan een Poolse koper die failliet gaat voordat de koopsom geheel is voldaan. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. De verkoper roept zijn eigendomsvoorbehoud in en vordert een verklaring voor recht dat hij eigenaar is van het volièresysteem. Hiermee beoogt hij zijn voordeel te doen in een Poolse bodemprocedure.

Allereerst komt aan bod of de Nederlandse rechter bevoegd is kennis te nemen van de vordering. Hoewel de herschikte EEX-Verordening niet van toepassing is op faillissement (art. 1 lid 2 sub b) is in *German Graphics/Van der Schee* (ECLI:NL:EU:C:2009:544) door het Europese Hof van Justitie bepaald dat dit niet geldt voor op eigendomsvoorbehoud gegronde vorderingen van een verkoper tegen een failliete koper indien het goed waarop het eigendomsvoorbehoud rust zich, ten tijde van de opening van de insolventieprocedure, bevindt in de lidstaat waar de procedure is geopend. De grondslag voor een dergelijke vordering ligt immers niet in het insolventierecht. De rechtbank concludeert derhalve dat voor het bevoegdheidsvraagstuk de herschikte EEX-Verordening leidend is.

Op grond van artikel 7 lid 1 sub 1 herschikte EEX-Verordening kan de curator voor het gerecht van de plaats worden opgeroepen waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt is uitgevoerd. Partijen verschillen van mening of de verbintenis in Nederland of in Polen is uitgevoerd. In de koopovereenkomst is opgenomen dat de levering plaatsvindt in Nederland. Daarnaast wijzen ook de Metaalunievoorwaarden, die van toepassing zijn op de overeenkomst, op levering af fabriek. Het verweer van de curator dat deze bepalingen slechts het transportrisico vastleggen wordt verworpen.

De curator stelt zich vervolgens op het standpunt dat de Nederlandse rechter de vordering moet afwijzen nu reeds in de Poolse insolventieprocedure het verzoek van de verkoper om de

volières uit de faillissementsboedel vrij te stellen is afgewezen. De Poolse rechter oordeelde dat naar Pools recht niet gebleken was dat een geldig eigendomsvoorbehoud is overeengekomen. De datum waarop het eigendomsvoorbehoud is overeengekomen, kennelijk relevant naar Pools recht, was namelijk niet vastgelegd. Een andersluidend oordeel van de Nederlandse rechter zou volgens de curator niet ten uitvoer kunnen worden gelegd gelet op artikel 45 lid 1 sub c herschikte EEX-Verordening.

Omdat een verklaring voor recht naar haar aard niet ten uitvoer kan worden gelegd en dit in Polen niet anders zal zijn, bestaat er volgens de rechtbank geen gevaar van tegenstrijdige beslissingen. Het zal uiteindelijk de Poolse (insolventie)rechtbank zijn die beslist over vrijstelling van de geleverde zaken uit de Poolse faillissementsboedel.

Aangezien zowel uit de koopovereenkomst als de Metaalunievoorwaarden volgt dat van een geldig eigendomsvoorbehoud naar Nederlands recht (van toepassing op de overeenkomst) sprake is, kan de gevorderde verklaring voor recht worden afgegeven.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-04-2016

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2016:2817

Zaaknummer: 293471

Rechters: M.A.M. Vaessen

Advocaten: R. Arnoldus en B. Sujecki

Wetsartikelen: 1 lid 2 sub b herschikte EEX-Verordening